

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет психології
Кафедра соціальної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма - Дитяча психологія та психологічна практика

Спеціальність 053 «Психологія»

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні
кафедри соціальної психології
Протокол № 1 від 30 серпня 2023р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Експериментальна психологія
Освітня програма	Дитяча психологія та психологічна практика
Викладач	Хабайлюк Валентина Василівна
Контактний телефон викладача	тел.+380342-596149
Е-mail викладача	valentyna.khabailiuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Статус дисципліни	Обов'язкова (нормативна)
Курс / семестр	2 / 4
Обсяг дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3 Загальна кількість годин – 90
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Згідно графіку консультацій

2. Анотація до навчальної дисципліни

Дисципліна «Експериментальна психологія» є важливою складовою підготовки професійних психологів. Цей курс покликаний допомогти формуванню у студентів цілісного уявлення про специфіку наукового пізнання психічної реальності. Курс покликаний сформувати конструктивно-критичний погляд на психологічні теорії і практичну роботу психологів.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни:

Метою вивчення дисципліни є формування цілісного уявлення про теорію психологічного експерименту, що базується на загальнонауковій теорії експерименту і включає в себе відомості про способи планування, проведення та обробки даних; ознайомлення студентів з проблемами і нормативами експериментального методу в психологічному дослідженні; розглянути процедуру та організацію психологічного експерименту.

Основними *цілями* вивчення дисципліни є формування теоретичних та емпіричних знань в психології і специфіці психологічного експерименту; формування знань в області організації і проведення емпіричних досліджень; формування культури планування та проведення психологічного експерименту. Загалом, студенти повинні: засвоїти методiku здійснення науково-психологічних досліджень з урахуванням усіх загально наукових та специфічно психологічних вимог. Планувати експеримент згідно об'єктивних характеристик дослідження, умов експерименту, наявних експериментальних змінних, характеристик вибірки та методів обробки даних.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності (відповідно до матриці ОП):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, мислити критично, креативно і гнучко.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел

СК7. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження, аналізувати та систематизувати одержані результати із застосуванням

основних методів математичного аналізу та інформаційних технологій, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

Програмні результати навчання (відповідно до матриці ОП):

ПР 4. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПР 5. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР 7. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16 год.
Семінарські заняття	14 год.
Самостійна робота	60 год.

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
4	053 Психологія	2	Нормативна

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	Семінарські заняття	сам. роб
Тема 1. Експериментальна психологія та її місце у системі психологічних дисциплін	2	1	5
Тема 2. Експериментальне спілкування	2	1	5
Тема 3. Поняття валідності та надійності експерименту	2	2	10
Тема 4. Етика психологічних досліджень	2	2	5

Тема 5. Психологічний експеримент	2	2	10
Тема 6. Експериментальні змінні	2	2	10
Тема 7. Планування експериментальних досліджень	2	2	10
Тема 8. Експериментальні плани з малим N. Кореляційні дослідження	2	2	5
Разом:	16	14	60

6. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	10
Семінарське заняття	30
Самостійна робота	10
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролю.
Форми поточного контролю	усний контроль (усне індивідуальне та фронтальне опитування); розв'язування ситуаційних задач; письмовий контроль у вигляді контрольних робіт; захист індивідуальних робіт
Умови допуску до підсумкового контролю	До підсумкового контролю допускаються студенти, які відвідали усі, передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та набрали за поточну успішність кількість балів, не меншу за мінімальну
Форма підсумкового контролю:	Іспит у формі тестування
Вимоги до письмових робіт	Текстові документи викладають на паперовому та/чи електронному вигляді (паперовий та електронний документи відповідно). Текст письмового документа має бути логічно побудований із використанням наукової термінології. Також важливо: зрозумілість і предметність тлумачень, логічна послідовність і аргументованість викладу, узагальненість понять і явищ, їх об'єктивний аналіз, точність і лаконічність висловлювань, аргументація й переконливість тверджень, однозначне пояснення причинно-наслідкових відношень,

	докладні висновки. Студент вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію.
Оцінювання самостійної роботи студентів	Матеріал для самостійної роботи студентів, який передбачений в темі практичного заняття одночасно із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також за рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/

8. Рекомендована література

1. Галян О.І. Експериментальна психологія: навч. посіб. / О.І. Галян. – К.: Академвидав, 2012. – 400 с. 6. Гічан І. С., Гічан. О. І. Експериментальна психологія: практикум / І. С. Гічан, О.І. Гічан. – К.: [б.в.], 2004. – 180 с.
2. Горбунова В. В. Експериментальна психологія в схемах і таблицях. Навчальний посібник / В. В. Горбунова. – Житомир, 2005. – 94 с.
3. Горбунова, В. В. (2005) Етичні та правові аспекти психологічних досліджень. Практична психологія соціальна робота (3). pp. 18-23.
4. Горбунова В.В. До проблеми методологічних засад експерименту в психології // Наукові записки Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України / За ред. Академіка С.Д. Максименка. – К.: Главник, 2005. – Вип. 26, в 4-х томах, том 1. – С.383-386
5. Експериментальна психологія: практичний посібник / Малхазов О.Р. — К.: Талком, 2020. — 321 с.
6. Копець Людмила. Класичні експерименти в психології : навч. посіб. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2010. – 283 с.
7. Кравчук С. Л. Експериментальна психологія: теорія і практика психологічного експерименту: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Л. Кравчук. – К.: Київський університет, 2008. – 286 с. 15.
8. MYTSKO V. SYDORYK Y, HRYHORUK I, KOGUTIAK N. FEATURES OF SOCIAL NETWORK IN STUDENTS WITH DIFFERENT LEVELS OF SUBJECTIVE WELFARE // Міжнародна науково-практична конференція «СУЧАСНІ ДОСЛІДЖЕННЯ КОГНІТИВНОЇ ПСИХОЛОГІЇ» (ICRASP 2020);
9. Сидорик Ю.Р., Когутяк Н.М., Мицько В.М. МАШИННЕ НАВЧАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ МОДЕЛЕЙ ПСИХІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (Міжнародна науково-практична конференція "Свідомість, мозок, мова: актуальні проблеми та міждисциплінарні досягнення», Львів, 2018)
10. Сучасні дослідження когнітивної психології: збірник тез Міжнародної інтернет-конференції (м. Острого, 31 травня 2021 р.). Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 62 с.